

ZAMAN-NAMAZ HİKMETİ (ÎKÂZİ)

Evren'in cansız her zerresi ve her canlıdaki, örneğin fiziksel, fizyolojik ya da kimyâsal, her bir olay, zamanla iç içedir ve ondan aslâ tecrit edilemez. Asrımızda dördüncü bir boyut olarak, bilimin başköşesine oturmuştur, zaman... Nitekim Kur'an da, zamâna öyle önem veriyor ki, bir bilseniz!

Kur'an-ı Kerim'de zaman; "asr, dehr, karn, saat, sene, yevm, leyl, nehar, fecr, hin, ebed ve vakt" gibi, kelimelerle ifâde edilmektedir¹. Zamânın bu öneminden dolayı Allah (CC) da, onun üzerine Kur'an'da, 'Asra yemin olsun ki' diye, yemin dahî etmektedir², biliyorsunuz...

Bu büyüklük, Big Bang'den beri, hem bilimin hem de felsefenin, en önemli konularından bir tânesini meydana getiren, sihirli bir kavram olarak gelmiştir, böylece... Öyle ki, sanki ömür zamânının sonuna ulaşıp şöyle geriye doğru, geçirdiğin zamana, tersten bir baktığında, "zamânı yaşıyorsan namazı kulacaksın!" dercesine, sana, "namazı hatırlatması hikmetinin sırrından olmak üzere...

Allah (CC) her işini, bir hikmete bağlı olarak, yaratmıştır.

Prof³. Dr. Mustafa TEMİZ⁴

13.12.2017

"Asra yemin olsun ki; insanlar hüsrandır. Ancak, iman edenler, sâlih amel işleyenler ve birbirlerine Hak'kı ve sabrı tavsiye edenler müstesnâ!"

Asr Sûresi

Giriş

Zaman'a, İngiliz profesörlerinden **G.J. Whitrow**'un, 'Zaman nedir?' adlı eserindeki, bir hikâyeyle başlayalım isterseniz. G.J. Whitrow, eserinde şu olayı zikretmektedir:

"Rus ozanlarından Samuel Marshak, 1974 yılından önce, Londra'ya ilk geldiği zaman yeteri kadar İngilizce bilmiyordu. Yolda giderken birisine rastlayıp, saat kaç anlamında 'What time is it?' diyecek yerde; 'Affedersiniz! Zaman nedir' anlamına gelen 'Excuse me! What is time?' deyince, anlamın büsbütün değişmesi üzerine, karşısındaki İngiliz, şaşkınlıkla, 'Ama bu felsefi bir sorudur, bana neden soruyorsunuz?' cevâbını verir."

İşte şu andaki konumuz **zaman**, böyle **ilmî** ve/ veyâ **bilimsel** bir kavramımızdır / **değerimizdir**.

¹ Yıldırım, M. E., *Vakit Ahlâkı*, Alındığı İnternet Elektronik Adresi, <http://www.siyervakfi.org/asra-vakte-zamana-yemin-olsun-ki/>, En Son Erişim Tarihi: 19.12.2017, <http://mtemiz.com/bilim/bilimkosesi.htm>

² **Asr Sûresi**: "Asra yemin olsun ki; insanlar hüsrandır. Ancak, iman edenler, sâlih amel işleyenler ve birbirlerine Hak'kı ve sabrı tavsiye edenler müstesnâ!"

³ Pdf dosyalarında sayfa sonlarındaki pdf, html uzantılı ve diğer adresler tıklandığında, internetteki bu ilgili yazılara ânında ulaşılabilir.

⁴ Yazar, *particilik taassubunu reddeder, Türkiye Gemisi'nin batmamasının garantisinin, İslâmî istikâmet doğrultusundaki çalışmalarında olduğuna inanır ve bu nedenle İslâmî istikâmeti benimseyenlerin tarafındadır. Yazar hakkında daha fazla bilgilenmek isteyenler, aşağıdaki internet adresini tıklayabilirler:*

[http://mtemiz.com/bilim/BHB%20GEÇTİ%20\(Yalnızca%20çocukluz%2031.07.2015\).pdf](http://mtemiz.com/bilim/BHB%20GEÇTİ%20(Yalnızca%20çocukluz%2031.07.2015).pdf)

Başlarken:

Kıymetli **okuyucular**, *bu bilimsel konuda da*, bir şeyler **söylemeyi**, *sizlerle*, ayrı ayrı, *konuşuyormuş gibi*, mutlu bir an olarak görüyorum. *Bilimsel konuların sıkıcılığını seyreltip, bunları, câzip hâle getirerek arzetmek, tabiatıyla, çok da kolay olmuyor.*

Bilimsel konuların **sıkıcılığı**, *yalnızca Memleketimiz'e has değil*, tabiatıyla... Bu durum, *bütün dünyâda ortak*... Ama daha **çokçası**, *bizlere has bir özellik oldu*. Hele şu **cep telefonlarındaki internet meşgûliyetleriyle** birlikte, bu konu **Memleketimiz'de bu sıralarda, zirve yapmış durumda bulunuyor**. *Gözlemler onu gösteriyor ki, özellikle gerek ilmî ve gerekse bilimsel konularda Halkımızı, Milletimize has olacak ehemmiyette*, yeteri derecede, aydınlatamıyoruz...

Târihe baktığımızda, Milletimiz'in, *ilim ve bilimle, hep iç içe olduğunu görürüz*. Ne zaman **insanlarımızı**, *örneğin footbala duydukları ilgi oranında, ilmî ve bilimsel konulara da bağlayabilirsek, belki o zaman, en azından, Milletimize has olacak ehemmiyeti de elde etmiş olacağız.*

Bizdeki ölçü **kayması** da, *her şeyde olduğu*, son 100-200 senedir **yapılan, hep Batı taklitçiliğinin sonucunda meydana gelmiştir**. *Örneğin onlardaki futbol ilgisi, aynen bizde de var*. Bir zamanlar bilim yazarlarından olan **Ben Patrusky**, *Batıda halkın footbala olan ilgilerini* şu şekilde duyurmuştu. Diyordu ki **Ben Patrusky**:

“Bir kişinin yanımda kalmasını istiyorsam, derhal konuyu değiştirip spordan, tiyatrodan veyâ politikadan bahsetmeye başlıyorum. Ama karşımdakinin gitmesini istediğim zaman, bilimden söz etmeye devâm ediyorum”

Bizdeki durum da, *bundan farklı değil şimdi...*

Sözü daha fazla uzatmadan, *şimdi hemen, zaman* konumuza gelelim. Herkesin ilgi **duyacağı**, *belki de yine, onsuz edemeyeceği, her birimizi hayâta bağlayan, en önemli değerimizdir, bu zaman...* Sâdece insana, *canlıya değil, her noktaya, zerrelere kadar her şeye*, bütün âlemlere, *bir bir, sızmış olan, öyle bir değer ki bu!*

Zaman, *aynı zamanda*, her meslek grubuna hitâben bir değerdir. *Yetmedi...* Filozoflardan **tutunuz** da, *laboratuvarda çalışan teknisyene, sınıfta ders çalışan öğrenciye, beşikte, mışıl mışıl, uyuyan süt çocuğuna kadar, kimleri ilgilendirmez ki, hele bir düşününüz!* Şâirlerin ilham çağlayanı, *âşıkların çile merhâlesi*, mazlumların **gözyaşı**... *Ninelerin masal terennümü de, dâhil buna...* *Şu hikmete bakınız ki, sağından okunuşu, solundan okunuşuna eklenince, meydana gelen diziliş, düşünen akıl ve iz'an sâhipleri için, zihinlere, ne müthiş bir amelin (işin, aksiyonun) ikazını, çarpıcı bir şekilde yerleştiriyor:*

Zaman-Namaz, sanki **ne** diyor biliyor **musunuz, bizlere?** *Diyor ki sanki, zaman demek, namaz demektir. Diyor ki sanki, namazsız zaman olmaz! Diyor ki sanki, zamânın hesabında, namazdan sorulacaksınız, haa!* Bu **îkaz**, *mutlaka değerlendirilmesi, zarûrî olan, bir ikâz, bence...*

Bunu **herkes**, *kendi kendine de, düşünüp yorumlasın / yorumlaması gerekli!* *Yâni bu, bana göre, bir rastlantı değil, her bir Müslüman için bir tevâfuktur.* Bundan bir Müslüman,

*zamanın namaz kadar kıymetli olduğunu, ancak namaz kılmakla hayâtının karşılığının öde-
nebileceğini anlamalıdır!*

Başka yorumlar da mümkündür: Bu **uyarı**, “*Ben insan ve cinleri beni tanımaları ve bana **ibâdet** etmeleri için yarattım.**” diyen Allah’ın (CC) bu **murâdı** göz önüne alınır ve *namazın da, çadıra benzetilen, İslâm’ın orta direği olarak târif edildiği hatırlanırsa, Zaman-Namaz ilişkisinin önemini vurgulamak* içindir, **bence...** Çünkü bilime göre, *Evren’de tesâdüf diye bir şey yoktur; her şey, Allah’ın bir hikmeti gereği olarak, ‘ol!’ emri ile olmaktadır.*

Sonuç

Bir düşünsenize, bu âlemde, *zamâna ihtiyaç duymayan, bir şey ya da olay var mı?*

Evren’in cansız her zerresi ve her canlıdaki, *örneğin fiziksel, fizyolojik ya da kimyâsal, her bir olay, zamanla iç içedir* ve ondan aslâ **tecrit** edilemez. *Asrımızda dördüncü bir boyut olarak, bilimin başköşesine oturmuştur, zaman...* Nitekim **Kur’an** da, *zamâna öyle önem veriyor ki, bir bilseniz!*

Kur’ân-ı Kerîm’de zaman; “*asr, dehr, karn, saat, sene, yevm, leyl, nehar, fecr, hin, ebed ve vakt*” gibi, kelimelerle **ifâde** edilmektedir³. Zamânın bu öneminden dolayı **Allah** (C-C) da, *onun üzerine Kur’an’da, ‘Asra yemin olsun ki’ diye, yemin dahî etmektedir*⁴, **biliyorsunuz...**

Bu büyüklük, **Big Bang**’den beri, hem **bilimin** hem de **felsefenin**, *en önemli konularından bir tânesini meydana getiren, sihirli bir kavram olarak gelmiştir, böylece... Öyle ki, sanki ömür zamânının sonuna ulaşır şöyle geriye doğru, geçirdiğin zamana, tersten bir baktığında, “zamânı yaşıyorsan, namazı kılacaksın!”* dercesine, **sana**, “*namazı hatırlatması hikmetinin sırrından olmak üzere...*

Allah (CC) her işini, *bir hikmete bağlı olarak, yaratmıştır.*

* Zâriyat Sûresi, âyet 56. “Ben cinleri ve insanları ancak Bana kulluk etsinler diye yarattım.”

³ Yıldırım, M. E., *Vakit Ahlâkı*, Alındığı İnternet Elektronik Adresi, <http://www.siyervakfi.org/asra-vakte-zamana-yemin-olsun-ki/>, En Son Erişim Tarihi: 19.12.2017, <http://mtemiz.com/bilim/bilimkosesi.htm>

⁴ **Asr Sûresi**: “*Asra yemin olsun ki; insanlar hüsrandır. Ancak, iman edenler, sâlih amel işleyenler ve birbirlerine Hak’kı ve sabrı tavsiye edenler müstesnâ!*”